

СЪЩНОСТ, ПРАВНА РЕГЛАМЕНТАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНТРОЛИРАНА ДОСТАВКА

асистент Цветомил Христов, Академия на МВР

Резюме:

В настоящата статия разглеждам основни понятия, разясняване и тактически изисквания при изпълнението на оперативния способ по реда на чл. 10 „а“ от Закона за специалните разузнавателни средства (ЗРС) контролирана доставка, който е един от най-сложните и обемни за изпълнение, трудоемки и рискови за прилагане способности, регламентирани в Наказателно-процесуалния кодекс (НПК) и ЗРС и съдържащ международен елемент на съгласуване и изпълнение. Описани са ефективността на контролираната доставка, организацията и провеждането ѝ от службите на Министерство на вътрешните работи (МВР) противодействащи на организираната престъпност. Появява се необходимост от прецизиране на детайлите в правния статут и функционално изпълнение на оперативния способ контролирана доставка. В статията по хронологичен ред е описано каква първоначална оперативна информация трябва да придобие, да разшири и изясни служителят на оперативно-издирвателните звена на Министерството на вътрешните работи. Следващият етап е подробно отразената практическа насоченост на действията на разузнаващия орган и поредност, тактика на изпълнение на самия оперативен способ контролирана доставка съгласно разпоредбата в чл. 10 „а“ от ЗРС.

Ключови думи: контролирана доставка, специални разузнавателни средства, международно сътрудничество.

ESSENCE, LEGAL REGULATION AND CONDUCT OF CONTROLLED DELIVERY

Assistant Tsvetomil Hristov, Academy of the Ministry of Internal Affairs

Abstract:

In this article I examine basic concepts, explanations and tactical requirements in the implementation of the operational method under Art. 10 "a" from the Special Intelligence Means Act /ZSRS/ controlled delivery, which is one of the most complex and voluminous to implement, labor-intensive and risky to apply methods regulated in the Criminal Procedure Code /NPC/ and the ZSRS, also containing an international element of coordination and implementation. I wish in my work to describe the effectiveness of the controlled delivery, its organization and implementation by the services of the Ministry of Interior /MI/ countering organized crime. There is a need to refine the details of the legal status and functional implementation of the controlled delivery operational method. In the article, I have described in chronological order what initial operational information an employee of the operational-investigation units of the Ministry of Interior /MIA/ must acquire, expand and clarify. The next stage reflects in detail the practical direction of the actions of the intelligence agency and the sequence and tactics of implementing the operational method of controlled delivery itself, according to the provision in Article 10 "a" of the ZSRS.

Keywords: controlled delivery, special intelligence means, international cooperation.

1. Същност и правна регламентация на контролираната доставка

Република България е външна граница на Европейския съюз, включително от 2025 г., е член на Шенгенското пространство, „поради което от изключително значение е притежаването на способности за своевременно противодействие и разкриване на тежки престъпления, свързани предимно с незаконен мигрантски натиск, трафик на хора, оръжие, трафик на наркотици, изготвяне и прокарване в обращение (пасиране) на подправени/неистински парични знаци, химически и биологически агенти, стоки и технологии с възможно двойно предназначение и други трансгранични престъпления“¹.

Същността на прилагане на оперативния способ е проследяване на доставка до получателя в рамките на експлоатираното ЗСРС под непрекъснат контрол над стоката, с цел документиране на престъпната дейност и установяване на всички участващи в нея. Контролираната доставка се съчетава едновременно със следните способи от ЗСРС – наблюдение, подслушване, проследяване, проникване, белязване. Предвид това, че стоката, подлежаща на контрол, е забранена от Наказателния кодекс за държане, притежаване, транспортиране, е необходимо разрешение за използването на контролираната доставка, защото всички действия са в нарушение на забраненото от закона. Реално без наличието на съответно разрешение всички действия биха били престъпления.

В чл. 172, ал. 1 НПК и в чл. 2, ал. 3 ЗСРС е регламентиран оперативният способ „контролирана доставка“. „Оперативният способ контролирана доставка служи за събиране на веществени доказателства, както и контрол на незаконно притежавани вещи и предмети.“²

Според чл. 10, а“ ЗСРС (обн. ДВ, бр. 86 от 2005 г.) „контролираната доставка се

прилага от разузнавателния орган и се използва от разследващия орган в кръга на компетентността му при непрекъснат контрол на територията на Р България или друга държава в рамките на международното сътрудничество и се изразява във внасяне, изнасяне, пренасяне или транзитно превозване през територията на Р България от контролирано лице на вещь – предмет на престъпление, за да се разкрият участниците в трансгранично престъпление. Законодателят е въвел и основание за прилагане – в рамките на международното сътрудничество“³.

При използване на способа контролирана доставка съществува неяснота в текста на определението по отношение на органа, който ще използва информацията, а именно – разследващият орган, който може да събира информация чрез способите по ЗСРС в рамките на вече образувано досъдебно производство. Споменат е и разузнавателният орган като прилагащ способ, но самите служители от оперативно-издирвателните звена на МВР по-скоро имат задължения за оказване на съдействие на служителите от службата изпълнител на оперативния способ.

Идеята и мотивът му е най-вероятно да се разграничи от проследяването като оперативен способ. Липсват достатъчно разграничения между проследяване и контролирана доставка освен наличието на международен елемент при международна организирана престъпна дейност. В Р България този способ може да се използва и от служител под прикритие за контролиране на лицето, пренасящо вещта, като трябва да се уточни, че е от особено значение проследяването и обезпечаването на вещта в нейната цялост, количество и обем към момента на реализация на специалната операция, провеждана от оперативно-издирвателните звена на МВР. Съществуват много неразрешени от законодателя въпроси, които се оставят за изпълнение и в рамките на оперативната самостоятел-

¹ Огнян Стоичков, стр. 44. СРС и служби за сигурност.

² Наказателно-процесуален кодекс, обн. в ДВ, бр. 86/28.10.2005 г.

³ Закон за СРС, обн. ДВ, бр. 95/21.10.1997 г.

ност от страна на искащия, разрешаващия и прилагащия/изпълняващия орган. Какво би станало, ако вещта е радиоактивен материал, друг вид взривоопасен, токсичен, биологичен силно заразен или опасен за здравето, живота или околната среда материал. Кой ще носи отговорността при провал на провежданата операция при подобен случай? Има ли възможност да се замени цялата или частично вещта, да се отстрани цялата или част от вещта? Знаем, че едно от изискванията при контрол над дадена вещ предмет на престъпление, забранена за притежаване е тя да остане в своята цялост до момента на предприемане на ръководно решение за реализация на оперативната разработка водена от служители с оперативно-издирвателни функции. Именно затова е необходимо при случаи с контрол на вещи опасни за здравето на извършителите и разузнаващите, разследващите органи, не на последно място и на гражданите на съответната държава да се регулира в законов нормативен акт. Трябва ли да се предвидят в НПК сключването на двустранни и многостранни споразумения между България и съседни страни по процедура по неотложност и какво да е тяхното съдържание? В НПК има раздел международно сътрудничество и извършване на международни разследвания. Изразявам мнение, че те по-скоро трябва да се прецизират и допълнят в съответните специални състави на кодекса (раздел III на глава 36 международноправна помощ по наказателни дела – чл. 471 до чл. 486 от НПК).

В ЗМВР чл. 10, ал. 1 т. 8 регламентира като „оперативно-издирвателна дейност“ способа контролирана доставка⁴. Това е един от оперативно-издирвателните способи за събиране на информация и документирането на престъпна дейност в рамките на оперативната разработка.

В закона за Контрол върху наркотичните вещества и прекурсори в преходни и заключителни разпоредби т. 21 дава следното определение – „контролирана доставка“ означава методите, чрез които се до-

пуска изнасяне от, преминаване през или внасяне на територията на една или няколко страни на незаконно изпратени или предизвикващи подозрение, че са незаконно изпратени наркотични вещества и прекурсори и техните аналози или вещества, които ги заменят, със знанието и под контрола на компетентните органи на тези страни с цел да бъдат разкрити лицата, участващи в извършването на незаконен трафик“. В ЗКНВП също е регламентиран този способ за документиране на престъпна дейност, свързана с трафик на наркотични вещества, прекурсори и техни аналози. Тази правна норма е приета в резултат на най-често контролираните и залавяни в практиката от службите за сигурност наркотични вещества в рамките на международното сътрудничество и в пределите на нашата страна.

В Закона за противодействие на корупцията в чл. 107, ал. 1, т. 13 „оперативно-издирвателна дейност се извършва, чрез контролирана доставка“⁵. Запознавайки се с приложното поле и компетенциите на комисията за противодействие на корупцията, може да се направи предположение, че контролираната доставка според визираниите в чл. 3 ЗПК състави на престъпления класифицирани като корупционни ще бъде с предмет контрола и движението на парични средства, скъпоценности, бижута, редки метали, благородни метали всички с висока парична стойност. Видно е пропуснато или може да се предположи, че извършваните от КПК контролирани доставки са само на територията на страната и нямат международен елемент. Възможно е това да е и пропуск на законодателя, след като сме запознати с какви бързи темпове беше приет и обсъден този закон от Народното събрание на Р България.

В Закона за европейската заповед за разследване (ДВ бр. 16 от 20.02.2018 г.) в чл. 32, ал. 1, т. 1 и ал. 4 е предвидено използването на контролирана доставка на територията на Р България.

⁴ Закон за МВР, обн. ДВ. бр. 53 от 27 юни 2014 г.

⁵ Закон за противодействие на корупцията, обн. в ДВ бр. 84 от 06.10.2023 г.

В Закона за митниците в чл. 16, ал. 1 т. 11 като правомощие на служителите на Агенция „Митници“ е вменено извършването на контролирани доставки съвместно с МВР и ДАНС.

Приета и ратифицирана от Р България е и международно-правна регламентация на оперативния способ контролирана доставка. Един от нормативните актове е Конвенция на Организацията на обединените нации за борба срещу незаконния трафик на упойващи и психотропни вещества⁶. В нея е регламентирано следното определение – „контролирана доставка“ означава методите, чрез които се допуска изнасяне от, преминаване през или внасяне на територията на една или няколко страни на незаконно изпратени или предизвикващи подозрение, че са незаконно изпратени, упойващи, психотропни вещества и вещества, включени в Списък I или II, приложени към тази конвенция, или вещества, които ги заменят със знанието или под контрола на компетентните органи на тези страни с цел да бъдат разкрити лицата, участващи в извършване на нарушения, установени съгласно т. 1 на чл. 3 от тази конвенция.

Конвенция за полицейско сътрудничество в Югоизточна Европа⁷ – ратифицирана със закон, приет от 40-ото народно събрание на 25.09.2008 г. – ДВ, бр. 88 от 10.10.2008 г.; издадена от Министерството на вътрешните работи, обн. ДВ, бр. 18 от 10.03.2009 г., в сила от 1.03.2009 г. – в чл. 15 от конвенцията е регламентиран способът контролирана доставка.

Съгласно съдържанието на конвенцията контролирана доставка се провежда при спазване на следната формална процедура – при писмено запитване от едната договаряща страна другата договаряща страна може при разследвания на престъпления, подлежащи на екстрадиция, ако е целесъобразно, да разреши контролирана доставка на своя територия, особено при пренасяне на наркотични вещества, прекурсори,

огнестрелни оръжия, взривни вещества, фалшива валута и предмети, които са обект на престъпление или за които има намерение да се използват в престъпление, ако молещата договаряща страна обясни, че без такава мярка установяването на извършителите или на каналите за разпространение би било крайно затруднено. Ако съдържанието на контролираната доставка представлява определен риск за участващите лица или заплаха за обществото, замолената договаряща страна има право да изиска спазването на определени условия, преди да разреши или да откаже искането. Замолената договаряща страна поема контрол върху доставката при пресичане на границата или на място на поемане, което е договорено от правоприлагащите органи, за да се избегне нарушение на контрола, и гарантира постоянно наблюдение на пратката по начин, който позволява намеса на структурите на МВР по всяко време. След поемането от страна на замолената договаряща страна служителите на молещата договаряща страна могат да продължат да следват контролираната доставка заедно със служител на замолената договаряща страна при договореност със замолената договаряща страна. Служителите на молещата договаряща страна са длъжни да съблюдават законите на замолената договаряща страна.

Ако компетентните правоприлагащи органи на замолената договаряща страна не могат да се намесят навреме и ако продължаването на контролираната доставка представлява сериозен риск за живота и здравето на лицата или причинява сериозна щета върху собствеността, или ако доставката не може повече да се държи под контрол, служителят на молещата договаряща страна може да иземе контролираната доставка. Ако е необходимо, служителите на молещата договаряща страна могат да спрат и да арестуват лицата, които придружават пратката, до намесата на правоприлагащите органи на замолената договаряща страна. При всички случаи молещата договаряща страна информира незабавно правоприлагащите органи на

⁶ Конвенция на ООН за борба срещу незаконен трафик на упойващи и психотропни вещества.

⁷ КПСЮЕ.

замолената договаряща страна. Когато една контролирана доставка е иззета на територията на замолената договаряща страна, тя може да бъде предадена на молещата договаряща страна въз основа на писмено запитване. Лице, което е било арестувано от компетентните местни органи, може да бъде задържано за разпит независимо от своето гражданство.

Ако лицето не е гражданин на договаряща страна, на чиято територия лицето е арестувано, това лице се освобождава не по-късно от 6 часа след задържането, като не се включват часовете между полунощ и 9.00 ч. сутринта, освен ако компетентните местни органи не са получили предварително молба за предварителен арест на това лице за целите на екстрадицията под каквато и да било форма.

Официално писмено запитване, с което се изисква контролирана доставка, чийто контрол започва или продължава в трета държава, се удовлетворява само когато в запитването е посочено, че определените условия са изпълнени и от третата държава.

2. Първоначални оперативни мероприятия, които е необходимо да се предприемат преди искане на разрешение за прилагане/провеждане на контролирана доставка по смисъла на ЗСРС.

До момента беше разгледана законовата база, даваща основание и регламентираща изпълнението на оперативния способ контролирана доставка. Най-често предмет на престъпление и контрол при изпълнение на способа контролирана доставка са наркотичните вещества, както вече споменах по-горе.

За да пристъпим към реалното искане, даване на разрешение за прилагане и самото прилагане на контролирана доставка е необходимо да се проведе оперативно-издирвателна дейност за придобиване на първоначална информация за престъпления, свързани в най-разпространените случаи с незаконен трафик на наркотични вещества и прекурсори, и общоопасни средства. В тази връзка провеждаме следните мероприятия:

- Провеждане на оперативно-издирвателни, агентурни и информационно-аналитични мероприятия във връзка с придобита информация за незаконен трафик на наркотични вещества и прекурсори, и общо опасни средства;

- Придобиване на оперативно-значима информация, представляваща организирана престъпна дейност с международен елемент и непосредственото ѝ предоставяне на компетентните структури на МВР, например отдел „Наркотици“ на ГДБОП;

- Осъществяване на взаимодействие и координация с национални и чуждестранни правоохранителни служби и обмен на информация по отделни разследвания, съотносими към линията на работа;

- Привличане на лица за доброволно сътрудничество по линията на работа;

- Осъществяване на съвместни разследвания с други държави, определяне на съвместни екипи за разследване (СЕР) и при наличие на необходимите условия създаване на организация за провеждане на международна операция „Контролирана доставка“ под координацията на ВКП.

Изпреварващата информация, свързана с незаконен трафик на забранени от закона за притежаване общоопасни средства, моментът на нейното разкриване и документиране чрез използване на способа по ЗСРС за събиране на доказателства и изготвяне на веществени доказателствени средства трябва да дават отговор на следните въпроси:

- Кой ръководи престъпната организация? Кои са членовете на организацията и каква е конкретната им роля при извършване на престъпната дейност? От коя етническа група са?

- Какъв вид наркотично вещество и /или общоопасно средство е обект на престъпната дейност? Какви са количествата, които се трафикират или произвеждат?

- Къде се извършва престъпната дейност: на територията на страната, извън нея, на територията на няколко държави и кои са те?

- Каква е активността на групата при организиране и извършване на престъпна-

та дейност? Престъпната дейност обусловена ли е от годишен сезон, време на денонощието и т.н.?

- Как се извършва престъпната дейност? Как се укрива наркотикът или вещта с престъпен характер? По какви маршрути се извършва трафикът? Какъв метод за трафик се използва?

- Как се легализират финансовите средства, придобити от престъпления с наркотични вещества, прекурсори, огнестрелни оръжия, взривни вещества, фалшива валута и предмети?

- Какъв вид легална дейност се използва? По какъв начин се извършва разплащането между различните членове на престъпната организация?

- С цел незаконно забогатяване ли се извършва престъпната дейност, за финансиране на терористична организация или за финансиране на друг вид престъпна дейност?

Към момента на реализация от съществено значение е да не бъдат задържани само куриерите, а е необходимо да се задържат и установените организатори на каналите, получателите и изпращачите.

При разследване на престъпления, свързани с наркотични вещества и прекурсори, се анализират и оценяват следните показатели:

- Вид, количество и чистота на иззетите наркотични вещества;

- Региони и населени места с концентрация на посочения вид престъпления. При трафик на наркотични вещества - използвани ГКПП за извършване на престъплението;

- Брой и етнически състав на разследваните ОПГ – посоченият показател е от изключителна важност предвид факта, че при голяма част от установените престъпни групи, изградени на етнически принцип, се използват характерни методи за извършване на престъплението (начин на укриване, използване на МПС, набиране на куриери, често използвани маршрути или точно определен вид наркотично вещество). Поради тази причина е необходимо да се извършва проучване в съответните райони

относно пребиваващите представители на рисковите етнически групи.

3. Контролирана доставка – практическа насоченост и провеждане.

Компетентни органи във връзка с осъществяването на контролирана доставка са:

- Министерството на вътрешните работи и в частност ГДБОП;

- Върховната касационна прокуратура;

- Агенция „Митници“.

Контролираната доставка е два вида: вътрешна – осъществява се само на територията на Р България, и международна – осъществява се на територията на две или повече държави.

В съответствие със своите конституции и националноправни системи държавите се задължават да вземат мерки за осигуряване на контролирани доставки при незаконния трафик на наркотични и психотропни вещества. Решението за прибягване към контролирани доставки се взема за всеки отделен случай на основата на предварително разрешение от всяка от съответните договарящи страни. Всяка договаряща страна отговаря за провеждането и контрола на операцията на своя територия и има право на намеса.

3.1. Стъпки за осъществяване на международна контролирана доставка.

3.1.1. Вземане на принципно (предварително) съгласие от всички страни по пътя на трафика.

3.1.2. Вземане на официално съгласие от всички страни по пътя на трафика.

3.1.3. Оформяне на „Искане“ до ВКП с копие до Агенция „Митници“ за получаване на разрешение превозното средство, с което се пренася обектът на трафика, безпрепятствено да премине границата на Република България.

3.1.4. Издаване на Постановление от ВКП с копие до Агенция Митници, с което на практика се разрешава да се извърши контролирана доставка през територията на страната. При осъществяване на международна правна помощ ВКП е компетентният орган от българска страна – виж чл. 476, ал. 3-7 НПК.

3.1.5. Подготовка на необходимите документи за започване на експлоатация на СРС по чл. 10 „а“ ЗСРС и получаване на разрешение от Софийски градски съд (СГС). Непрекъснат контрол над обекта на контролираната доставка се осъществява чрез СРС способ „наблюдение и проследяване“ чл. 5 и чл. 7 от ЗСРС. С измененията на ЗСРС (ДВ бр. 109 от 2008 г.) вече се дава възможност обект на СРС да бъде не само дадено лице, а също и МПС или определен предмет.

3.1.6. След получаване на разрешение за СРС изпълнител е екип на ДАТО, като контролът и движението след обекта на контролираната доставка се осъществяват по следната схема: МПС, в което се намира обектът на КД, екип на ДАТО, изпълняващ способа, група за реализация и задържане.

3.2. Условия за успешно провеждане на контролирана доставка.

3.2.1. Проверка и анализ на наличната информация.

3.2.2. Законоустановеност и изключителна компетентност на органите, имащи право да искат и да използват събраните чрез тях данни и веществени доказателства;

3.2.3. Осъществяване на координация във връзка с наличната информация с държавите по пътя на една контролирана доставка.

3.2.4. Проверка на законодателството на всички страни по пътя на трафика.

3.2.5. Провеждане на запитвания с цел получаване на принципно съгласие за провеждане на международна контролирана доставка с компетентните служби от страните, по пътя ѝ.

3.2.6. След получаване на горното – отправяне на официални искания до компетентните служби от държавите по пътя на контролираната доставка

3.3. Ред за инициране на международна контролирана доставка.

- Инициатор – Република България:

✓ Регистрация на дело на оперативен отчет съобразно възможностите, регламен-

тирани в инструкция за работа с оперативния отчет в МВР, която е класифициран документ и няма да бъде подробно разглеждана и цитирана в настоящата статия.

✓ При получаване на достатъчно данни за извършване на престъпна дейност се изготвя справка за образуване на досъдебно производство.

✓ Избор на канал за обмен на информация, чрез който се отправя запитване до страната, която ще е крайна дестинация, за получаване на принципно съгласие от тяхна страна за провеждане на международна операция „контролирана доставка“ (КД).

✓ След получаване на принципно съгласие от съответната страна отправяне на запитвания за получаване на принципни съгласия от компетентните служби на всички страни по пътя на трафика. Според общоприетите правила за провеждане на КД основни канали за обмен на информация са: Интерпол, Европол, ЦПРЮЕ Букурещ. За запитването може да се използват и офицери за връзка (ОВ) на съответните държави в Република България или наши задгранични представители на МВР.

✓ Оформяне на „Искане“ до ВКП с копие до Агенция „Митници“ на разрешение за безпрепятствено преминаване на границата от контролираното лице на вещ – предмет на престъпление, през посочения в сигнала период; след получаването на принципно съгласие от страните по пътя на трафика се изпращат официални писма до всички страни по пътя и до страната – краен пункт на наркотика, в които основната част е получаване на съгласие от страната и определяне на техен служител, който е „контактна точка“ за непосредствен обмен на информация при провеждането на самата операция.

Искането до ВКП трябва да съдържа следната информация (реквизити):

- Причината за необходимостта от провеждането на международната операция КД.

- Фактическа информация за оперативната обстановка.

- Вид и количество на наркотичното вещество.

- Начин на транспортиране на наркотичното вещество и маршрута, през който ще премине.

- Очаквани контролно-пропускателни пунктове (КПП), през които ще премине КД.

- Имената на всеки заподозрян (име, дата на раждане, месторождение, националност, описание).

- Органа, който е инициатор на операцията.

- Данни за главния разследващ, който е и контактна точка.

- Данни за други служби, които участват при провеждането на КД.

- При целесъобразност се изброяват и специалните методи и средства, които ще се използват.

- Посочва се фактът, че е получено съгласие от съответните държави, през чиято територия ще се провежда КД.

При изготвяне на искането строго се съблюдава принципът „необходимо да се знае“ съгласно изискванията на Закона за защита на класифицирана информация.

6. Издаване на „Постановление“ от ВКП с копие до Агенция „Митници“, с което се разрешава да се извърши КД като контролираното лице или вещ – предмет на престъпление, премине безпрепятствено българската граница.

7. Подготвяне на искане и придружаващата го документация до СГС за експлоатация на СРС по чл. 5 „наблюдение“ и чл. 10 „а“ КД от ЗСРС.

8. След получаване на разрешение за СРС – чл. 5 „наблюдение“ и чл. 10 „а“ от ЗСРС, провеждане на координация със службата изпълнител ДАТО.

9. При изпълнението на КД се създава „осигуряващ екип“ от служители на ГДБОП, който да се движи непосредствено след екипа на ДАТО, осъществяващ външното наблюдение, като се осигурява и непрекъснатата връзка както между двата екипа така и между координиращия контролираната доставка Център.

КД се прекратява и контролираните лица и вещи – предмет на престъпление,

се задържат от „осигуряващите екипи“ при следните обстоятелства:

- ако КД представлява сериозен риск за живота и здравето на лицата;

- ако КД причинява сериозни щети върху собствеността;

- ако доставката не може повече да се държи под контрол.

10. При започнало движение на обекта координационният център уведомява участващите в операцията лица от партньорските международни служби – „контактната точка“, като осъществява нужната координация за предаване контрола върху обекта на съответните служители от следващата страна, през която следва да премине доставката.

11. С пристигането на контролирания обект на българската граница се уведомяват съответните служители на Агенция „Митници“, които да го пропуснат.

12. Провеждане на среща между служител от екипа на ДАТО, осъществяващ „външно наблюдение“, и изпратения на място да поеме обекта при преминаване през територията на следващата страна служител от съответната структура, по време на която първият посочва на втория кой точно е обектът.

13. При задържане на лицата, пренасящи наркотичното вещество и получателите на пратката в страната, крайна дестинация, незабавно уведомяване на българската страна и останалите страни по пътя на трафика за предприемане на необходимите действия за задържане на евентуални, съпричастни с престъплението лица.

14. След приключване на операцията по осъществяването на международната операция КД в едноседмичен срок уведомяване ВКП за резултатите от нея.

15. При необходимост, за приключване на воденото досъдебно производство разследващите органи изготвят молба за правна помощ и трансфер на производството до страната, в която е довършено престъплението, съгласно нормативните изисквания за това. Според общоприетите правила за международна правна помощ, основен

канал за обмен на информация е Евро-джъст .

16. Изготвяне на обобщена справка относно всички проведени по делото ОИМ и постигнати резултати. Предоставяне на събраната информация чрез ДМОС-МВР, съответно на „Интерпол“ или „Европол“ в зависимост от това кой канал за обмен на информация и координация е използван.

- *Инициатор – Република България чрез използване на служител под прикритие (СП)* Да се отправи запитване до съответната страна, по отношение на това дали имаме споразумение за работа на СП на територията и.

✓ При провеждане на КД чрез използване на СП се изготвя докладна записка до главния секретар на МВР за провеждането на операцията.

✓ Изготвят се искания за СРС по чл. 10 а, 10 б и 10 в.

✓ При отправеното искане от Р България задължително се дискутират качеството на СП в рамките на тяхно водено производство, как ще бъде организирана охраната му и доуточняване на легендата.

✓ За използването на служител под прикритие (СП) е необходима молба за правна помощ от ВКП отдел „Международноправно сътрудничество“ до прокуратурата на съответната страна, изготвена по искане на съответната прокуратура, наблюдаваща образуваното досъдебно производство.

- *Инициатор – друга държава в условията на транзитно преминаване:*

✓ След получаване на искане от друга държава за провеждане на КД се докладва на ВКП със справка относно фактическата обстановка.

✓ При получаване на принципно съгласие се подава отговор на страната инициатор, като се изисква информация от нея за това дали е получено съгласие от страните, граничещи с България, и се предоставя служител за контакт.

✓ Регистрира се ДОО.

✓ Изготвя се искане до ВКП с копие до Агенция „Митници“.

✓ Изготвят се искания за експлоатация на СРС по чл. 5, 6, 7, 11 и чл. 10 „а“ КД от ЗСРС по отношение на заподозрени лица, посочени в искането за КД. При необходимост се изготвят искания за експлоатация на СРС на евентуални връзки и допълнително засечени лица в рамките на провеждането на операцията.

✓ След приключване на мероприятиято се изготвя обобщена справка за всички проведени ОИМ и придобита от експлоатация на СРС информация, която се изпраща на ВКП.

✓ При искане от страната инициатор събраните доказателства и изготвени ВДС се предоставят съгласно нормите на международното и национално право.

- *Инициатор – друга държава като крайна дестинация е Република България:*

В допълнение на т. 4 се изготвя искане за образуване на досъдебно производство. В допълнение на т. 7 при приключване на мероприятиято се изисква от страната инициатор да предостави събраните доказателства и изготвени ВДС съгласно нормите на международното и национално право.

Оперативният способ „контролирана доставка“ има своето място и приложение при противодействието и разкриването на организирана престъпност с вътрешен и международен елемент. Появява се необходимост от прецизиране на детайлите в правния статут и функционално изпълнение на оперативният способ контролирана доставка. С тенденция на предотвратяването най-вече с престъпленията, свързани с незаконни пратки, съдържащи общоопасни предмети и вещи, е необходимо да се активизира работата както на българските специални разузнавателни служби, така и на задълбочаването на контактите по линия на международното оперативно полицейско сътрудничество в областта на организираната престъпност. Това ще доведе до по-добри резултати в дейността на българските специални служби и ще подпомогне намаляване на разпространението сред обществото на наркотични вещества,

които след употребата им водят до негативни последици за здравето на гражданите и за увеличаване на престъпността в резултат на негативното им влияние върху човешкия организъм след тяхното ползване.

Библиография

1. Ognyan Stoichkov str.44. „SRS i sluzhbi za sigurnost“. [Огнян Стоичков стр. 44. „СРС и служби за сигурност“.]

2. Nakazatelno protsesualen kodeks obn. DV br.86/28.10.2005g. [Наказателно процесуален кодекс обн. ДВ бр.86/28.10.2005 г.]

3. Zakon za SRS, obn. DV, br. 95/21.10.1997. [Закон за СРС, обн. ДВ, бр. 95/21.10.1997.]

4. Zakon za MVR, obn. DV. br. 53 ot 27 Yuni 2014 g. [Закон за МВР, обн. Държавен вестник, бр. 53 от 27 юни 2014 година]

5. Zakon za protivodeistvie na koruptsiyata, obn. DV br. 84 ot 06.10.2023g. [Закон за противодействие на корупцията, обн. ДВ бр. 84 от 06.10.2023 г.]

6. KONVENTSIYA na Organizatsiyata na obedinenite natsii za borba sreshu nezakonniya trafik na upoivashiti i psikhotropni veshtestva ratifitsirana i obn.DV, br. 60 ot 24.07.1992 g. [КОНВЕНЦИЯ на Организацията на обединените нации за борба срещу незаконния трафик на упойващи и психотропни вещества ратифицирана и обн. Държавен вестник, бр. 60 от 24.07.1992 г.]

7. KONVENTSIYA za politseïsko sŭтрудничество v Yugoiztochna Evropa ratifitsirana i obn. DV, br. 88 ot 10.10.2008 g. [КОНВЕНЦИЯ за полицейско сътрудничество в Югоизточна Европа ратифицирана и обн. ДВ, бр. 88 от 10.10.2008 г.]